

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยสาขาสอนสังคมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2512-2530 ผู้วิจัย เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับชั้น
ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพ, ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยสาขาสอนสังคมศึกษา (ตารางที่ 1-2)
2. ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ด้านการทำงานบริการและบริการด้านการพัฒนาคุณภาพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์ (ตารางที่ 3-9)
3. สรุป ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย
4. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย (ตารางที่ 10)
5. ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาด้านการทำงานบริหารและบริการ ด้านการพัฒนาคุณภาพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์ (ตารางที่ 11-17)
6. สรุป ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยในการปรับปรุงคุณภาพมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวบางประการของ
มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	23	15.54
หญิง	125	84.46
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	-	
31-35 ปี	28	18.92
36-40 ปี	102	68.92
41-45 ปี	15	10.14
46-50 ปี	3	2.02
มากกว่า 50 ปี	-	
3. เข้ารับการศึกษาในระดับครุศาสตรมหาบัณฑิตเมื่อ		
พ.ศ. 2508-2512	1	0.68
พ.ศ. 2513-2517	28	18.91
พ.ศ. 2518-2522	63	42.57
พ.ศ. 2523-2527	48	32.43
พ.ศ. 2528-2529	8	5.41
4. สำเร็จการศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิตเมื่อ		
พ.ศ. 2510-2512	1	0.68
พ.ศ. 2513-2517	10	6.76
พ.ศ. 2518-2522	45	30.41
พ.ศ. 2523-2527	65	43.92
พ.ศ. 2528-2530	27	18.23

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
5. สถานที่ทำงานในปัจจุบันของมหาบัณฑิต		
โรงเรียนมัธยมศึกษา	103	69.59
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	3	2.03
วิทยาลัยพลศึกษา	2	1.35
วิทยาลัยครู	28	18.92
มหาวิทยาลัย	6	4.05
หน่วยศึกษานิเทศ	5	3.38
อื่น ๆ (โปรดระบุ) โรงเรียนรวมเกล้า	1	0.68
6. ก่อนที่จะเข้าศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิต		
เคยปฏิบัติในตำแหน่ง		
อาจารย์ผู้สอน	103	69.59
หัวหน้าหมวดวิชา	25	16.89
รองหัวหน้าหมวดวิชา	38	25.68
หัวหน้าฝ่าย	5	3.38
รองหัวหน้าฝ่าย	8	5.41
ไม่ได้ปฏิบัติงาน	4	2.70
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
7. ขณะนี้มหาบัณฑิตปฏิบัติงานในตำแหน่ง		
อาจารย์ผู้สอน	87	58.78
หัวหน้าหมวดวิชา	50	33.78
รองหัวหน้าหมวดวิชา	52	35.14
หัวหน้าฝ่าย	24	16.23
รองหัวหน้าฝ่าย	36	24.32
อื่น ๆ (โปรดระบุ) ผช.ผู้อำนวยการ	8	5.41

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
8. ลักษณะงานที่มหำบัณฑิตปฏิบัติหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับครุศาสตรบัณฑิต		
ตรงกับวิชาเอกที่ได้ศึกษาในระดับ		
มหำบัณฑิต	144	97.30
ไม่ตรงกับวิชาเอกที่ศึกษา	4	2.70

จากตารางที่ 1 แสดงว่ามหำบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 84.46 ผู้ชายเป็นร้อยละ 15.54 มีอายุในช่วง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.92 เข้ารับการศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิตในช่วงปี พ.ศ. 2518-2522 คิดเป็นร้อยละ 42.57 สำเร็จการศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิตในช่วงปี พ.ศ. 2523-2527 คิดเป็นร้อยละ 43.92 สถานที่ทำงานในปัจจุบันของมหำบัณฑิตคือ โรงเรียนมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 69.59 ก่อนที่จะเข้าศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิตเคยปฏิบัติงานในตำแหน่งอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 69.59 ขณะนี้มหำบัณฑิตปฏิบัติงานในตำแหน่งอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 58.78 ลักษณะงานที่มหำบัณฑิตปฏิบัติหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิตตรงกับวิชาเอกที่ได้ศึกษาในระดับมหำบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 97.30

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของมหาดำเนินการ

ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. การศึกษาต่อ		
ได้ศึกษาต่อ	12	8.11
ไม่ได้ศึกษาต่อ	136	91.89
2. การอบรมทางวิชาการ		
เข้ารับการอบรมทางวิชาการ		
ภายในประเทศ	148	100
เข้ารับการอบรมทางวิชาการ		
ต่างประเทศ	12	8.11
ไม่ได้เข้ารับการอบรม		
3. การไปดูงาน		
ไปดูงานภายในประเทศ	148	100
ไปดูงานต่างประเทศ	24	8.11
4. ผลงานทางวิชาการที่ได้จัดทำหลังจากสำเร็จการศึกษา ระดับศาสตรมหาบัณฑิต		
เขียนตำรา	46	31.08
วิจัย	70	47.30
เขียนบทความ	115	77.70
ปรับปรุงหลักสูตร	25	16.89
จัดการประชุมและสัมมนาทางวิชาการ	60	40.54
ร่วมจัดการประชุมและสัมมนาทางวิชาการ	104	70.27
ยังไม่มีผลงาน	-	-

จากตารางที่ 2 แสดงว่ามหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานต่าง ๆ คือ เข้ารับการอบรมทางวิชาการภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 100 ไปดูงานในประเทศคิดเป็น ร้อยละ 100 ผลงานวิชาการที่จัดทำหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิตคือ เขียนบทความ คิดเป็นร้อยละ 77.70 ส่วนในด้านการศึกษาต่อ พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อคิดเป็น ร้อยละ 91.89

มหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษาที่ได้ศึกษาต่อจำนวน 12 คน ในระดับและสาขาวิชาต่าง ๆ คือ

<u>ระดับปริญญา</u>	<u>สาขาวิชา</u>	<u>สถาบัน</u>	<u>ปีที่สำเร็จการศึกษา</u>
1. ปริญญาเอก	การศึกษาสังคมศึกษา	มหาวิทยาลัยไอโอวา สหรัฐอเมริกา	2522
2. ปริญญาโท	สังคมสงเคราะห์การศึกษา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	อยู่ในระหว่าง การศึกษา
3. ปริญญาโท	การสอนคหกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยไอโอวา สหรัฐอเมริกา	2528
4. ปริญญาโท	สังคมวิทยา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2526
5. ปริญญาตรี	รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2527
6. ปริญญาตรี	นิติศาสตร์	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช	อยู่ในระหว่าง การศึกษา
7. ปริญญาตรี	นิเทศศาสตร์	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช	อยู่ในระหว่าง การศึกษา
8. ปริญญาตรี	นิติศาสตร์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	อยู่ในระหว่าง การศึกษา
9. ปริญญาตรี	รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2528
10. ปริญญาตรี	นิติศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2532
11. ประกาศนียบัตร	การบริหาร	สถาบันพัฒนาผู้บริหาร ระดับสูง	2531 (รุ่น 27)
12. ประกาศนียบัตร	การวิจัยการศึกษา	สถาบันบัณฑิตพัฒน- บริหารศาสตร์(นิด้า)	2532

ตารางที่ 3 แสดงค่ามัชฌิม เลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การนำความรู้ และ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาดำเนินการใน ด้านการ เรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตร มัธยมศึกษา หรือหลักสูตรระดับที่มหาดำเนินการปฏิบัติงานเพื่อการเรียนการสอน

ข้อความ	ระดับการใช้		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การใช้หลักสูตร เป็นแนวทางในการทำหน้าที่ การสอนอย่างเหมาะสม	4.55	0.50	ใช้มากที่สุด
2. การใช้หลักสูตร เป็นแนวทางในการใช้สื่อ การสอนเพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ ของหลักสูตร	4.56	0.50	ใช้มากที่สุด
3. การใช้หลักสูตร เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุผลตาม จุดประสงค์ของหลักสูตร	4.59	0.49	ใช้มากที่สุด
4. การจัดการ เรียนการสอนซ่อม เสริมวิชาสังคม ศึกษาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของ หลักสูตร	3.86	0.84	ใช้มาก
5. การจัดการ เรียนการสอนให้สอดคล้องกับ สภาวะ เศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน	3.92	0.86	ใช้มาก
6. การจัดการ เรียนการสอน ให้สอดคล้องกับลักษณะ การเมืองการปกครองของประเทศปัจจุบัน	3.91	0.84	ใช้มาก
7. การจัดการ เรียนการสอน เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่พึงปรารถนาได้อย่างเหมาะสม	3.98	0.87	ใช้มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการใช้		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
8. การใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ความ- สามารถเพื่อการพัฒนาสังคม	3.95	0.87	ใช้มาก
รวม	4.17	0.80	ใช้มาก

จากตารางที่ 3 แสดงว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม พบว่า มหามบัณฑิตนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษา หรือหลักสูตรในระดับที่ มหามบัณฑิตปฏิบัติงาน เพื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ใช้มากที่สุด 3 ข้อ คือ ข้อ 1 การใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการทำแผนการสอนอย่างเหมาะสม ข้อ 2 การใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการใช้สื่อการสอนเพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ข้อ 3 การใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุผลตาม จุดประสงค์ของหลักสูตร ที่เหลือนอกจากนั้นใช้มากทุกข้อ

ตารางที่ 4 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาดำเนินการในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนการสอนวิชาสังคมศึกษา

ข้อความ	ระดับการใช้		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การทำแผนการสอนวิชาสังคมศึกษาระยะสั้น ได้เหมาะสมกับ เวลาในการสอน	4.18	0.94	ใช้มาก
2. การทำแผนการสอนระยะยาวได้เหมาะสม กับระยะเวลาตลอด 1 ภาคการศึกษา	4.21	0.91	ใช้มาก
3. การเตรียมจัดกลุ่มนักเรียน เพื่อทำกิจกรรม ได้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการศึกษา	3.95	0.78	ใช้มาก
4. การเลือกใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมใน การเรียนให้มากที่สุด	3.99	0.85	ใช้มาก
5. การวางแผนสำหรับกิจกรรม เสริมหลักสูตร ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.97	0.82	ใช้มาก
6. การวางแผนสำหรับกิจกรรม เสริม หลักสูตรให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะผู้เรียน	3.94	0.81	ใช้มาก
7. การจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาอย่าง มีประสิทธิภาพ	4.15	0.68	ใช้มาก
8. การจัดเตรียมเครื่องมือเพื่อใช้ปรับปรุง การเรียนในกรณีผู้เรียนไม่ผ่าน จุดประสงค์การเรียนรู้	4.17	0.72	ใช้มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการใช้		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
9. การจัดทำวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อหาข้อสอบ มาตรฐานเตรียมสำหรับการวัดผล การเรียนการสอน	4.09	0.71	ใช้มาก
10. การจัดทำคลังข้อสอบ เพื่อสะดวกในการเลือก ข้อสอบมาใช้ให้ตรงกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4.03	0.71	ใช้มาก
รวม	4.07	0.80	ใช้มาก

จากตารางที่ 4 แสดงว่าเมื่อพิจารณาทั้งโดยส่วนรวม และในรายละเอียดแต่ละข้อ เกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติของมหาวิทยาลัย ในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนการสอนวิชาสังคมศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของ มหาวิทยาลัย ในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนการสอนวิชาสังคมศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 5 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การนำความรู้และ
 ประสมการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาดำเนินการ
 ในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินการสอนวิชาสังคมศึกษา
 ในห้องเรียน

ข้อความ	ระดับการใช้		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การเลือกวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนที่เร้า ความสนใจของผู้เรียน	4.15	0.67	ใช้มาก
2. การดำเนินการสอนตามวัตถุประสงค์ของ บทเรียน	4.18	0.66	ใช้มาก
3. การใช้เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาที่ถูกต้อง	4.52	0.50	ใช้มากที่สุด
4. การสอดแทรกเหตุการณ์ปัจจุบันในการสอนวิชา สังคมศึกษาได้อย่างเหมาะสม	4.58	0.49	ใช้มากที่สุด
5. การใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดและตอบ คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	0.68	ใช้มาก
6. การใช้สื่อการเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา	4.13	0.67	ใช้มาก
7. การจัดกิจกรรมการเรียนให้นักเรียนได้มี โอกาสฝึกหัดคิดอย่างมีระบบ	4.11	0.68	ใช้มาก
8. การจัดกิจกรรมการเรียนให้นักเรียนได้มี โอกาสแก้ปัญหอย่างมีระบบ	4.14	0.69	ใช้มาก
9. การมีวิธีมอบหมายงานให้ทำนอกเวลา เช่น อ่านหนังสือประกอบ ติดตามข่าวจากสื่อ- มวลชนได้อย่างเหมาะสม	4.52	0.58	ใช้มากที่สุด

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการใช้		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
10. การติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	0.69	ใช้มาก
11. การใช้วิธีการเสริมกำลังใจในการเรียนให้ แก่นักเรียน	4.13	0.70	ใช้มาก
12. การสอดแทรกการสอนเพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มี คุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม	4.16	0.70	ใช้มาก
13. การส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ในการเรียนการสอน	4.18	0.68	ใช้มาก
14. การส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ในการเรียนการสอน	4.19	0.65	ใช้มาก
15. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลนักเรียน ทางด้านความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.15	0.64	ใช้มาก
16. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลนักเรียน ทางด้านทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ	4.10	0.65	ใช้มาก
17. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลนักเรียน ทางด้านเจตคติอย่างมีประสิทธิภาพ	4.08	0.66	ใช้มาก
รวม	4.22	0.67	ใช้มาก

จากตารางที่ 5 แสดงว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมหาข้อดีที่นำความรู้และ
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนวิชา
สังคมศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการสอนวิชาสังคมศึกษา ในห้องเรียนอยู่ในระดับมาก และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าใช้มากที่สุด 3 ข้อ คือ ข้อ 3 การใช้เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาที่ถูกต้อง
ข้อ 4 การสอดแทรกเหตุการณ์ปัจจุบันในการสอนวิชาสังคมศึกษาได้อย่างเหมาะสม ข้อ 9
การมีวิธีมอบหมายงานให้ทำเพิ่มนอกเวลา เช่น อ่านหนังสือประกอบ ติดตามข่าวจากสื่อมวลชน
ได้อย่างเหมาะสม ที่เหลือนอกจากนั้นใช้มากทุกข้อ

ตารางที่ 6 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การนำความรู้และ
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติของมหาบัณฑิต ใน
ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา

ข้อความ	ระดับการใช้		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การให้คำปรึกษาแนะนำแก่เพื่อนครูในการ แก้ปัญหาจากการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.11	0.71	ใช้มาก
2. การจัดให้มีการสาธิตการสอนวิชาสังคมศึกษา รูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เพื่อนครูได้รับเป็น แนวทางในการปรับปรุงการสอนของตน	4.02	0.72	ใช้มาก
3. การจัดให้มีการเยี่ยมชมการเรียนการสอนของ โรงเรียนอื่น ๆ เพื่อนำวิธีการที่ดีมา ปรับปรุงการเรียนการสอนของตน	3.78	0.83	ใช้มาก
4. การปรึกษาร่วมกันกับเพื่อนครูเพื่อให้เกิดความ เข้าใจความหมายของการนิเทศให้ตรงกัน	4.10	0.67	ใช้มาก
5. การออกแบบเครื่องมือสังเกตการสอนสำหรับ การนิเทศการสอนที่สามารถวัดได้ตรงตาม จุดประสงค์	4.03	0.74	ใช้มาก
6. การหาวิธีการสนับสนุนให้เพื่อนครูได้มีโอกาส เข้าร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาวิชาชีพ	4.05	0.68	ใช้มาก
7. การแนะนำแหล่งวิชาการในชุมชนเพื่อให้ เพื่อนครูได้ใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าหา ความรู้เพิ่มเติม	4.09	0.68	ใช้มาก
รวม	4.03	0.73	ใช้มาก

จากตารางที่ 6 แสดงว่าเมื่อพิจารณาทั้งโดยส่วนรวมและในรายละเอียดแต่ละข้อ เกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของ มหาวิทยาลัยในด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ในด้านการนิเทศการสอน วิชาสังคมศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 7 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติของมหาบัณฑิต ในด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา

ข้อความ	ระดับการใช้		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การวางแผนร่วมกันกับนักเรียนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีคุณค่า	3.74	0.91	ใช้มาก
2. การวางแผนร่วมกันกับนักเรียนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.75	0.89	ใช้มาก
3. การสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามความสนใจ	4.09	0.68	ใช้มาก
4. การสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามความสามารถ	4.10	0.67	ใช้มาก
5. การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนประสบผลสำเร็จ	4.12	0.70	ใช้มาก
6. การดูแลให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดำเนินไปตามแผนที่วางไว้	4.13	0.65	ใช้มาก
7. การจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสได้รับประสบการณ์ตรงจากการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเหมาะสม	4.13	0.67	ใช้มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการใช้		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
8. การดูแลให้นักเรียนได้จัดการด้านการเงินของ กิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างรอบคอบ	4.07	0.70	ใช้มาก
9. การประสานงานร่วมกับนักเรียนในการ ประเมินผลหลังจากการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรแต่ละครั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.90	0.70	ใช้มาก
รวม	4.00	0.75	ใช้มาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่าเมื่อพิจารณาทั้งโดยส่วนรวมและในรายละเอียดแต่ละข้อ เกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ของมหาดัตตในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา พบว่ามหาดัตตนำความรู้และ ประสบการณ์ที่ได้รับการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในระดั้มาก

ตารางที่ 8 แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การนำความรู้และ
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต
ในด้านการงานบริหารและบริการ

ข้อความ	ระดับการใช้		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การจัดวางแผนโครงการด้านวิชาการได้อย่าง เหมาะสม	4.18	0.71	ใช้มาก
2. การดำเนินการตามแผนโครงการที่วางไว้ได้ผลดี	4.18	0.72	ใช้มาก
3. การจัดแบ่งงานให้ผู้ร่วมงานตามความสามารถ	4.15	0.72	ใช้มาก
4. การจัดแบ่งงานให้ผู้ร่วมงานตามความสนใจ	4.16	0.72	ใช้มาก
5. การตัดสินใจและสั่งการตามหน้าที่ได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์	4.17	0.73	ใช้มาก
6. การจัดรวบรวมข้อมูลนำเสนอเรื่องราวทาง การศึกษาให้แก่ผู้ร่วมงานตามโอกาสอันควร	4.11	0.73	ใช้มาก
7. การเสนอโครงการ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม	4.13	0.73	ใช้มาก
8. การเสนอโครงการ เพื่อพัฒนาหน่วยงานได้ อย่างเหมาะสม	4.14	0.71	ใช้มาก
9. การประเมินผลงานของหน่วยงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	4.09	0.73	ใช้มาก
10. การประเมินผลงานของรายบุคคลได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.11	0.71	ใช้มาก
รวม	4.12	0.72	ใช้มาก

จากตารางที่ 8 แสดงว่าเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมและในรายละเอียดแต่ละข้อ
เกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
ของมหาดำเนิน ในด้านการทำงานบริหารและบริการ พบว่า มหาดำเนินนำความรู้และประสบการณ์
ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในระดั้มาก

ตารางที่ 9 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต ในด้านการพัฒนาบุคลากรและการสร้างมนุษยสัมพันธ์

ข้อความ	ระดับการใช้		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย เสร็จทัน เวลา ด้วยความกระตือรือร้น	4.55	0.50	ใช้มากที่สุด
2. การตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	4.52	0.50	ใช้มากที่สุด
3. การปฏิบัติงานด้วยความอดุสสาหะ ขยันขันแข็ง ไม่เกีย่งงานกับเพื่อน	4.25	0.71	ใช้มาก
4. การปฏิบัติตน เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย	4.23	0.72	ใช้มาก
5. การมีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.56	0.50	ใช้มากที่สุด
6. การปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น เช่น ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน นักเรียน นักศึกษา ได้ดี	4.27	0.69	ใช้มาก
7. การสร้างความรัก ความเชื่อถือ ในหมู่เพื่อนร่วมงานได้ดี	4.26	0.69	ใช้มาก
8. การให้ความช่วยเหลือ เพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจในเรื่องส่วนตัว	4.26	0.68	ใช้มาก
9. การให้ความช่วยเหลือ เพื่อร่วมงานด้วยความเต็มใจในเรื่องทางวิชาการ	4.51	0.50	ใช้มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการใช้		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
10. วิธีปฏิบัติคนให้ เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดีงาม	4.51	0.50	ใช้มากที่สุด
11. การยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน และบุคคลทั่วไป	4.30	0.69	ใช้มาก
12. วิธีสร้างบรรยากาศและสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับ เพื่อนครู	4.54	0.50	ใช้มากที่สุด
รวม	4.40	0.62	ใช้มาก

จากตารางที่ 9 แสดงว่าเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมมหาวิทยาลัยศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และ
 ประสพการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ
 และการสร้างมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าใช้มากที่สุด 6 ข้อ
 คือ ข้อ 1 การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาด้วยความกระตือรือร้น ข้อ 2 การตัดสินใจ
 แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ข้อ 5 การมีความเชื่อมั่นในตนเอง
 ข้อ 9 การให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจในเรืองทางวิชาการ ข้อ 10
 การปฏิบัติตน เป็นที่ยอมรับและ เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ข้อ 12 การสร้างบรรยากาศ
 และสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับ เพื่อนครู ที่เหลือนอกจากนั้นใช้มากทุกข้อ

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของมหาดบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของมหาดบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 74.30
สรุปผลเรียงตามลำดับ ความมากน้อยของปัญหา ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา

1.1 การใช้หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาหรือหลักสูตร
ระดับที่มหาดบัณฑิตปฏิบัติงาน เพื่อการเรียนการสอน

- เนื้อหาที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรมากเกินไปในบางระดับ (86)
- หลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นนามธรรมยากแก่การสอนให้บรรลุตาม

จุดประสงค์ (70)

- หลักสูตรไม่ทันสมัยกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (60)
- การหาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรค่อนข้างยาก ควรมีแจกให้มากขึ้น (30)

1.2 การวางแผนการสอนวิชาสังคมศึกษา

- การวางแผนการสอนไม่ค่อยทำ เป็นลายลักษณ์อักษร เพราะมีงานอื่น
มากเกินไป (74)

- การวางแผนการสอนมีการจัดทำไว้ แต่ไม่มีการปรับปรุงในปีต่อไป (68)
- การวางแผนการสอนจัดทำได้เฉพาะในวิชาที่ตนเองสอน ไม่สามารถไป

ร่วมจัดในวิชาที่ไม่ได้สอนได้ เพราะไม่มีเวลา (46)

- การวางแผนกำหนดเอาไว้ แต่ไม่สามารถที่จะดำเนินการให้เป็นไป
ตามแผนได้เนื่องจากแหล่งข้อมูลค้นคว้า สื่ออุปกรณ์ไม่พอ (40)

- ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กับการกำหนดตามแผนไม่เหมาะสม
กันเพราะมีงานอื่นเข้ามามากเกินไป (16)

- การวางแผนการสอนสายอาชีพศึกษา ดำเนินการอย่างอิสระ (2)

1.3 การดำเนินการสอนวิชาสังคมศึกษา

- เป็นการสอนในรูปแบบการบรรยายโดยครูผู้สอนมากเกินไป (89)

- อุปกรณ์ในการเรียนการสอนมีน้อย (80)
- ขาดการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา (74)
- สอนหลายวิชามากเกินไป ต้องเตรียมการสอนหลายวิชาทำให้ผลการสอน
ได้ดีไม่เท่าที่ต้องการ (60)
- ผู้เรียนในห้องเรียนมีหลายระดับความสามารถ ทำให้ลำบากในการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอน (50)
- การดำเนินการวัดผล ต้องใช้ร่วมกับกลุ่มการศึกษา บางครั้งขาดการ
ปรับปรุงเครื่องมือในการทดลอง (31)
- ผู้เรียนขาดความสนใจในวิชาสังคมศึกษา เพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์
น้อยในการศึกษาต่อในระดับสูง และอาจจะศึกษาด้วยตนเองได้ (24)
- สอนไม่ทันตามหลักสูตร เพราะมีกิจกรรมพิเศษมากเกินไป (11)

2. ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา

- ครูผู้สอนส่วนมาก มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศ (94)
- ครูส่วนใหญ่ไม่ยอมรับการนิเทศ เพราะคิดว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถ
ในการปฏิบัติการสอนอยู่แล้ว (90)
- ผู้ที่ทำหน้าที่ให้การนิเทศขาดความรู้ และประสบการณ์ในการนิเทศ
ทำให้การนิเทศไม่ดีพอ ขาดประสิทธิภาพ (81)
- มีโครงการการนิเทศ จัดการประชุมเรื่องการนิเทศ แต่ขาดการ
นิเทศอย่างจริงจัง (74)
- การดำเนินการนิเทศต้องอาศัยความร่วมมือจากครูอาจารย์ ผู้บังคับ
บัญชาไม่เห็นความสำคัญในการนิเทศ (51)
- มีการจัดการนิเทศทั่วไป แต่ขาดการนิเทศเป็นรายบุคคล (42)
- การจัดการนิเทศขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหาร (23)
- ไม่มีการจัดการนิเทศการศึกษา มีแต่การวิพากษ์วิจารณ์ว่าใครสอน
เป็นอย่างไร (7)

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา

- จัดได้น้อย เพราะคาบการสอนมาก (87)
- ต้องเสนอโครงการต่อผู้บังคับบัญชา เมื่อได้รับอนุมัติจึงสามารถปฏิบัติได้ (74)
- จัดกิจกรรมได้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนตามหลักสูตร (61)
- ขาดงบประมาณในการจัด (42)
- ขาดการส่งเสริมจากผู้บริหาร (27)
- ต้องอาศัยความร่วมมือจากหมวดฝ่ายต่าง ๆ (12)
- นักเรียนไม่ค่อยมีความคิดริเริ่มในการจัดกิจกรรม (7)
- การจัดต้องดูให้เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายและแผนของหน่วยงาน (5)

4. ด้านการทำงานบริหารและบริการ

- ปัญหาเกี่ยวกับระบบราชการที่เป็นไปตามขั้นตอนล่าช้า ในการดำเนินงาน (84)
- การกระจายงานให้รับผิดชอบไม่ทั่วถึง (76)
- บุคลากรในหน่วยงานขาดความสามัคคี (70)
- ปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารบริการและการสอน ทำให้ปฏิบัติงานได้ไม่ดีเท่าที่ควร (70)
- ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานบริหารและบริการ ให้ผู้ที่จบครุศาสตรบัณฑิต มากเกินไป (41)
- ต้องเป็นผู้ลงมือดำเนินการเอง จะรอให้บุคลากรอื่นมาร่วมงานด้วย ยากมาก (29)
- ขาดการติดตามผลและการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และบุคคล (19)

5. ด้านการพัฒนาบุคลากรและการสร้างมนุษยสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยสาขการสอนสังคมศึกษา ไม่มีปัญหาในด้านบุคลากร และการสร้างมนุษยสัมพันธ์ แต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นจำนวนมากว่า ให้มีการวางตัวให้เหมาะสม อย่าถือว่าเป็นผู้ที่มีความรู้สูงกว่าผู้อื่น ให้เอื้อเฟื้ออาทรแก่ผู้ร่วมงานและรับผิดชอบในหน้าที่ให้ดีที่สุด

อื่น ๆ มหาวิทยาลัยได้รับความไว้วางใจ จากผู้บังคับบัญชามาก จึงได้รับมอบหมายงานพิเศษจากการสอนปกติมากเกินไป ทำให้การสอนมีการพัฒนาน้อยไป (90)

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	62	58.49
หญิง	44	41.51
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-
31-35 ปี	1	0.94
36-40 ปี	8	7.55
41-45 ปี	40	37.74
46-50 ปี	46	43.40
มากกว่า 50 ปี	11	10.37
3. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการ	13	12.26
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	40	37.74
คณบดี	4	3.77
รองคณบดี	3	2.83
หัวหน้าภาควิชา	15	14.15
หัวหน้าหมวดวิชา	31	29.25
4. ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารมาเป็นเวลา		
1-5 ปี	30	28.30
6-10 ปี	45	42.46
11-15 ปี	18	16.98
16-20 ปี	9	8.49
21-25 ปี	4	3.77

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
5. ปฏิบัติงานร่วมกับมหาดพิตมาแล้ว		
เป็นเวลา		
1-5 ปี	40	37.74
6-10 ปี	32	49.06
11-15 ปี	3	7.55
16-20 ปี	4	3.76
21-25 ปี	2	1.89

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ของมหาดพิตเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 58.49 มีอายุอยู่ในช่วง 46-50 ปีคิดเป็นร้อยละ 43.40 ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบันของผู้บังคับบัญชาของมหาดพิตคือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ คิดเป็นร้อยละ 37.74 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร อยู่ในระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.46 ปฏิบัติงานร่วมกับมหาดพิตมาแล้วเป็นระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.06

ตารางที่ 11 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต ในด้านการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสังคมศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษา หรือหลักสูตรระดับที่มหาบัณฑิตปฏิบัติงาน เพื่อการเรียนการสอน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การใช้หลักสูตร เป็นแนวทางในการดำเนินการสอนอย่างเหมาะสม	3.25	0.63	ดี
2. การใช้หลักสูตร เป็นแนวทางในการใช้สื่อการสอน เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.25	0.63	ดี
3. การใช้หลักสูตร เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.16	0.65	ดี
4. การจัดการ เรียนการสอนซ่อม เสริมวิชาสังคมศึกษาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.02	0.71	ดี
5. การจัดการ เรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน	3.08	0.79	ดี
6. การจัดการ เรียนการสอน ให้สอดคล้องกับลักษณะการเมือง การปกครองของประเทศในปัจจุบัน	3.14	0.79	ดี
7. การจัดการ เรียนการสอน เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่ดั่งามได้อย่างเหมาะสม	3.16	0.79	ดี
8. การใช้หลักสูตร เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียน ได้ใช้ความรู้ ความสามารถเพื่อพัฒนาสังคม	3.16	0.76	ดี
รวม	3.15	0.72	ดี

จากตารางที่ 11 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาหรือหลักสูตรระดับที่มหาวิทยาลัยปฏิบัติงานเพื่อการเรียนการสอน ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับดี

ตารางที่ 12 แสดงค่ามัธยฐาน เลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของ
ผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาดำเนินการ ในด้านการเรียนการสอน
วิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนการสอนวิชาสังคมศึกษา

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การทำแผนการสอนวิชาสังคมศึกษาระยะสั้นได้ เหมาะสมกับเวลาในการสอน	3.21	0.67	ดี
2. การทำแผนการสอนระยะยาวได้เหมาะสมกับ ระยะเวลาตลอด 1 ภาคการศึกษา	3.21	0.67	ดี
3. การเตรียมจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อทำกิจกรรมได้ สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการศึกษา	3.14	0.79	ดี
4. การเลือกใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน ให้มากที่สุด	3.20	0.72	ดี
5. การวางแผนสำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.19	0.65	ดี
6. การวางแผนสำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน	3.16	0.66	ดี
7. การจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน การสอนวิชาสังคมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	3.42	0.61	ดี
8. การจัดเตรียมเครื่องมือเพื่อใช้ปรับปรุง การเรียน ในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้	3.12	0.77	ดี

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
9. การจัดทำวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อหาข้อสอบ มาตรฐานเตรียมสำหรับการวัดผลการเรียน การสอน	2.31	0.63	พอใช้
10. การจัดทำคลังข้อสอบ เพื่อสะดวกในการเลือก ข้อสอบมาใช้ให้ตรงกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	2.21	0.68	พอใช้
รวม	3.02	0.79	ดี

จากตารางที่ 12 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผล
การปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการสอน
สังคมศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับดีทุกข้อ
นอกจาก 2 ข้อคือ ข้อ 9 การจัดทำวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อหาข้อสอบมาตรฐานเตรียมสำหรับ
การวัดผลการเรียนการสอน ข้อ 10 การจัดทำคลังข้อสอบ เพื่อสะดวกในการเลือกข้อสอบมาใช้
ให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้

ตารางที่ 13 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของ
ผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาดพิต ในด้านการเรียนการสอน
วิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินการสอนวิชาสังคมศึกษาในห้องเรียน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การเลือกวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนที่เร้าความ สนใจของผู้เรียน	3.27	0.68	ดี
2. การดำเนินการสอนตามวัตถุประสงค์ของ บทเรียน	3.33	0.65	ดี
3. การใช้เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาที่ถูกต้อง	3.66	0.49	ดีมาก
4. การสอดแทรกเหตุการณ์ปัจจุบันในการสอน วิชาสังคมศึกษาได้อย่างเหมาะสม	3.71	0.45	ดีมาก
5. การใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดและตอบ คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ	3.31	0.67	ดี
6. การใช้สื่อการเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา	3.23	0.62	ดี
7. การจัดกิจกรรมการเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาส ฝึกหัดคิดอย่างมีระบบ	3.13	0.76	ดี
8. การจัดกิจกรรมการเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาส แก้ปัญหาอย่างมีระบบ	3.21	0.68	ดี
9. การมีวิธีมอบหมายงานให้ทำนอกเวลา เช่น อ่านหนังสือประกอบ ติดตามข่าวจากสื่อมวลชน ได้อย่างเหมาะสม	3.54	0.49	ดีมาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความถี่เห็น		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
10. การติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำ อย่างมีประสิทธิภาพ	3.19	0.69	ดี
11. การใช้วิธีการเสริมกำลังใจในการเรียนให้ แก่นักเรียน	3.37	0.53	ดี
12. การสอดแทรกการสอนเพื่อให้นักเรียนเป็น ผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดียิ่ง	3.42	0.53	ดี
13. การส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ในการเรียนการสอน	3.44	0.49	ดี
14. การส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ในการเรียนการสอน	3.44	0.49	ดี
15. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลนักเรียน ทางด้านความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.37	0.48	ดี
16. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลนักเรียน ทางด้านทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ	2.17	0.76	พอใช้
17. การดำเนินการวัดผลและประเมินผลนักเรียน ทางด้านเจตคติอย่างมีประสิทธิภาพ	2.02	0.93	พอใช้
รวม	3.03	0.74	ดี

จากตารางที่ 13 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ในด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินการสอนวิชาสังคมศึกษาในห้องเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีข้อที่อยู่ในระดับดีมาก 3 ข้อ คือ ข้อ 3 การใช้เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาที่ถูกต้อง ข้อ 4 การสอดแทรกเหตุการณ์ปัจจุบันในการสอนวิชาสังคมศึกษาได้อย่างเหมาะสม ข้อ 9 การมีวิธีมอบหมายงานให้ทำเพิ่มนอกเวลา เช่น อ่านหนังสือประกอบ ติดตามข่าวจากสื่อมวลชนได้อย่างเหมาะสม ในระดับพอใช้ 2 ข้อ คือ ข้อ 16 การดำเนินการวัดผลและประเมินผลนักเรียนทางด้านทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อ 17 การดำเนินการวัดผลและประเมินผลนักเรียนทางด้านเจตคติอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้ออื่น ๆ นอกจากนี้ อยู่ในระดับดี

ตารางที่ 14 แสดงค่ามัธยุมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของ
ผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาดัตต ในด้านการนิเทศการสอน
วิชาสังคคศึกษา

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การให้คำปรึกษาแนะนำแก่เพื่อนครูในการ แก้ปัญหาจากการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.33	0.58	ดี
2. การจัดให้มีการสาธิตการสอนวิชาสังคคศึกษา รูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เพื่อนครูได้รับเป็น แนวทางในการปรับปรุงการสอนของตน	2.25	0.89	พอใช้
3. การจัดให้มีการเยี่ยมชมการเรียนการสอนของ โรงเรียนอื่น ๆ เพื่อนำวิธีการที่ดีมา ปรับปรุงการเรียนการสอนของตน	2.23	0.88	พอใช้
4. การปรึกษาร่วมกันกับเพื่อนครูเพื่อให้เกิด ความเข้าใจความหมายของการนิเทศ ให้ตรงกัน	2.71	0.95	ดี
5. การออกแบบเครื่องมือสังเกตการสอนสำหรับ การนิเทศการสอนที่สามารถวัดได้ตรงตาม จุดประสงค์	2.03	9.92	พอใช้
6. การหาวิธีการสนับสนุนให้เพื่อนครูได้มีโอกาส เข้าร่วมสัมมนาเพื่อพัฒนาวิชาชีพ	2.37	0.99	พอใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
7. การแนะนำแหล่งวิชาการในชุมชน เพื่อให้เพื่อนครู ได้ใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม	3.31	0.55	ดี
รวม	2.69	0.96	ดี

จากตารางที่ 14 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต ในด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ผลการปฏิบัติงานในระดับดี 3 ข้อ คือ ข้อ 1 การให้คำปรึกษา แนะนำแก่เพื่อนครูในการแก้ปัญหาจากการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อ 4 การปรึกษาร่วมกันกับเพื่อนครูในการเสนอแนะข้อมูล เพื่อการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ข้อ 7 การแนะนำแหล่งวิชาการในชุมชนให้เพื่อนครูได้ใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าเพิ่มเติม ส่วนข้ออื่น ๆ นอกจากนี้อยู่ในระดับพอใช้

ตารางที่ 15 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ความคิดเห็นของผู้
บังคับบัญชาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต ในด้านการจัดกิจกรรมเสริม
หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การวางแผนร่วมกันกับนักเรียนในการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีคุณค่า	2.16	0.82	พอใช้
2. การวางแผนร่วมกับนักเรียนในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	2.17	0.71	พอใช้
3. การสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรตามความสนใจ	3.18	0.63	ดี
4. การสนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรตามความสามารถ	3.13	0.61	ดี
5. การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียน ประสบผลสำเร็จ	3.13	0.68	ดี
6. การดูแลให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้	3.14	0.62	ดี
7. การจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสได้รับ ประสบการณ์ตรงจากการร่วมกิจกรรมเสริม หลักสูตรอย่างเหมาะสม	3.18	0.58	ดี

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	X	S.D.	ความหมาย
8. การดูแลให้นักเรียนได้จัดการด้านการเงินของ กิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างรอบคอบ	3.02	0.78	ดี
9. การประสานงานร่วมกับนักเรียนในการ ประเมินผลหลังจากการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร แต่ละครั้งได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.11	0.66	ดี
รวม	2.91	0.79	ดี

จากตารางที่ 15 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณารายข้อก็พบว่า ดีทุกข้อ นอกจาก 2 ข้อ ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า พอใช้ คือ ข้อ 1 การวางแผนร่วมกันกับนักเรียนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีคุณค่า ข้อ 2 การวางแผนร่วมกันกับนักเรียนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร

ตารางที่ 16 แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต($\bar{X}$) ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ความคิดเห็นของผู้
 บัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต ในด้านการทำงานบริหาร
 และบริการ

ข้อความ	ระดับความคิด เห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การจัดวางแผนโครงการด้านวิชาการได้อย่าง เหมาะสม	3.34	0.56	ดี
2. การดำเนินการตามแผนโครงการที่วางไว้ได้ผลดี	3.36	0.55	ดี
3. การจัดแบ่งงานให้ผู้ร่วมงานตามความสามารถ	3.31	0.57	ดี
4. การจัดแบ่งงานให้ผู้ร่วมงานตามความสนใจ	3.35	0.55	ดี
5. การตัดสินใจและสั่งการตามที่ได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์	3.33	0.58	ดี
6. การจัดรวบรวมข้อมูลนำเสนอ เรื่องราวทาง การศึกษาให้แก่ผู้ร่วมงานตามโอกาสอันควร	3.25	0.59	ดี
7. การเสนอโครงการ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม	3.30	0.58	ดี
8. การเสนอโครงการ เพื่อพัฒนาหน่วยงานได้อย่าง เหมาะสม	3.29	0.56	ดี
9. การประเมินผลงานของหน่วยงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.23	0.60	ดี
10. การประเมินผลงานของรายบุคคลได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.18	0.61	ดี
รวม	3.30	0.58	ดี

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ในด้านการทำงานบริหารและบริการทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับดี

ตารางที่ 17 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต($\bar{X}$) ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ความคิดเห็นของ
ผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาดำเนินการ ในด้านการพัฒนาบุคลากร
และการสร้างมนุษยสัมพันธ์

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย เสร็จทัน เวลา ด้วยความกระตือรือร้น	3.44	0.53	ดี
2. การตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่าง เหมาะสมกับสถานการณ์	3.56	0.49	ดีมาก
3. การปฏิบัติงานด้วยความอุทิศสละ ขยันขันแข็ง ไม่เกียจงานกับเพื่อน	3.64	0.47	ดีมาก
4. การปฏิบัติตน เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม	3.49	0.53	ดี
5. การมีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.61	0.48	ดีมาก
6. การปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น เช่น ผู้บังคับ บัญชา เพื่อนร่วมงาน นักเรียน นักศึกษาได้ดี	3.34	0.64	ดี
7. การสร้างความรัก ความเชื่อถือ ในหมู่เพื่อน ร่วมงานได้ดี	3.43	0.51	ดี
8. การให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานด้วยความ เต็มใจในเรื่องส่วนตัว	3.28	0.73	ดี
9. การให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานด้วยความ เต็มใจในเรื่องทางวิชาการ	3.56	0.49	ดีมาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
10. วิธีปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดีงาม	3.54	0.49	ดีมาก
11. การยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป	3.61	0.48	ดีมาก
12. วิธีสร้างบรรยากาศและสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับเพื่อนครู	3.37	0.48	ดี
รวม	3.49	0.54	ดี

จากตารางที่ 17 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ในด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์ โดยส่วนร่วมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ดีมาก 6 ข้อ คือ ข้อ 2 การตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ข้อ 3 การปฏิบัติงานด้วยความอดทน ขยันขันแข็งไม่เกียจงานกับเพื่อน ข้อ 5 การมีความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อ 9 การให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจในเรื่องทางวิชาการ ข้อ 10 การปฏิบัติตนเป็นที่ยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ข้อ 11 การยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป ส่วนข้ออื่น ๆ นอกจากนี้อยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย ในการปรับปรุงคุณภาพของมหาวิทยาลัย
สาขาการสอนสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย ในการปรับปรุงคุณภาพของมหาวิทยาลัย
สาขาการสอนสังคมศึกษาที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปผลเรียงตามลำดับ ความมากน้อย
ของความคิดเห็น ปรากฏผลดังนี้คือ

1. ด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา

1.1 การใช้หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาหรือหลักสูตร
ระดับมหาวิทยาลัยปฏิบัติงาน เพื่อการเรียนการสอน

- ให้ใช้หลักสูตร เป็นแนวทางในการกำหนดการสอน ไม่ใช่สอนตามหมด
ปรับปรุงเพิ่มเติมให้เหมาะกับสถานที่ เวลา วัฒนธรรมประเพณี (35)

- ควรมีการวินิจฉัย ปรับปรุงอย่างค่อเนื่อง เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ที่
เปลี่ยนแปลงไป (24)

- ควรจัดวิเคราะห์หลักสูตรก่อนที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน (12)

- การกำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรให้เน้นความเหมาะสมถึงสภาพของ
วัฒนธรรมประเพณีไทย (7)

- ควรให้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล
การใช้หลักสูตร (2)

1.2 การวางแผนการสอนวิชาสังคมศึกษา

- ควรให้มีการฝึกหัดทำโครงการสอนและแผนการสอนอย่างละเอียด (20)

- การกำหนดการสอนควรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นวัฒนธรรม
ประเพณี (9)

- ควรให้มีการจัดทำแผนการสอนที่สมบูรณ์ในแต่ละภาคการศึกษา (4)

- ควรกำหนดขั้นตอนในการสอนให้ชัดเจน (2)

1.3 การดำเนินการสอนวิชาสังคมศึกษา

- การสอนต้องยึดหลักสูตรและขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการสอน (30)

- ต้องใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและ

ผู้เรียน (24)

- ควรให้ได้ฝึกปฏิบัติจริง เกี่ยวกับการดำเนินการสอนในรูปแบบใหม่
- ให้มากขึ้น (20)
- ฝึกให้มีการทำงานแบบเป็นกลุ่ม (12)
  - ฝึกให้ให้มีการวัดผล ประเมินผล ที่สามารถวัดได้หลายด้านทั้งความรู้
- ทักษะ เจตคติ (8)

2. ด้านการนิเทศการสอน วิชาสังคมศึกษา

- ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ในการใช้สื่อ-อุปกรณ์ อย่างมีประสิทธิภาพ (26)
- ควรเป็นผู้มีความสามารถในรูปแบบการสอนใหม่ ๆ ที่จะแนะนำให้เพื่อนครู เข้าใจและเลือกนำไปปฏิบัติได้ (12)
- ควรเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมอย่างดี ในวิชาที่จะต้องสอน (8)
- ควรให้มหำบัณฑิตเป็นผู้ที่ศึกษาการสอนสังคมศึกษาที่เป็นจุดมุ่งหมายของวิชาสังคมศึกษาโดยเฉพาะ (7)
- ควรเป็นบุคคลที่มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลในสิ่งที่ปฏิบัติได้ ไม่ควรเน้นในความรู้ที่ได้จากการเรียน (3)
- มีความสามารถในการจัดการนิเทศเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของเพื่อนครู-นักเรียน (2)

3. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา

- เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นการสร้างความกระตือรือร้นแก่ผู้เรียน (30)
  - ให้มีการฝึกมหำบัณฑิต ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากขึ้น (22)
  - ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เป็นความ เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
- วัฒนธรรมประเพณีไทย (18)
- ควรให้มีความสามารถในการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดนิทรรศการ ทักษะศึกษา เยี่ยมชมโรงเรียนต่าง ๆ เชิญวิทยากรบรรยาย ฯลฯ (14)

- ควรจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต (7)
- ควรให้มีการจัดเป็นประจำ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง (5)
- ควรใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อฝึกให้ผู้เรียนคิดค้นคว้า แก้ปัญหา (1)

4. ด้านการทำงานบริหารและบริการ

- ควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสังคมให้เกิดประโยชน์ต่อการบริการ
และบริหาร (35)
- ควรฝึกหัดการวางแผนงาน การดำเนินตามแผนที่กำหนดไว้ มีการ
ติดตามผล ประเมินผล เพื่อปรับปรุงพัฒนางานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ (29)
- ควรให้มีความรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ (16)
- ควรปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีความยุติธรรมในการมอบหมายงาน
และพิจารณาความดี ความชอบ (7)

5. ด้านการพัฒนาคุณภาพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์

- ควรประพฤติคนเหมาะสม และเป็นแบบอย่างที่ดี
- ควร เป็นผู้ที่มีความสามารถในการครองคน ครองคน ครองงานให้
เกิดความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ (32)
- ควร เป็นผู้ที่สนับสนุน คำนึงถึงความ เป็นประชาธิปไตย (16)
- ควร เป็นผู้ที่วางตัวเป็นกลาง (15)
- ควร เป็นบุคคลที่ได้รับการอบรมทางคุณธรรมจริยธรรมเป็นพิเศษ (12)
- ควร เป็นผู้เอื้อเฟื้อต่อทุกคน (10)
- ควร เป็นผู้ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น (10)
- ควร อุทิศตนเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างจริงจัง (7)

อื่น ๆ ผู้บังคับบัญชามีข้อเสนอแนะเป็นส่วนใหญ่ว่า มหาบัณฑิตต้องเป็นบุคคลที่ศึกษา
หาความรู้อยู่เสมอ เป็นคนทันโลก รู้จักคิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
โดยอ้างอิงหลักวิชาการ และความเป็นจริง เป็นตัวอย่างที่ดีต่อบุคคลอื่น ๆ อยู่ในระเบียบวินัย
รักษาวรรณธรรม วิชาชีพของคนให้สมกับ เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง